

# Historia powszechna XX-XXI wiek - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                       |
|---------------------|---------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Historia powszechna XX-XXI wiek       |
| Kod przedmiotu      | 08.3-WH-HP-HP- 19                     |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a> |
| Kierunek            | Historia                              |
| Profil              | ogólnoakademicki                      |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia z tyt. licencjata  |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2021/2022              |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                    |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 6                                                                                  |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 5                                                                                  |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                        |
| Język nauczania                 | polski                                                                             |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                  |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia |
| Wykład      | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Egzamin          |
| Ćwiczenia   | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie       |

## Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w historii Europy i pozostałych kontynentów w XX-XXI wieku; narodzin, funkcjonowania i rozkładu systemów totalitarnych; politycznego podziału Europy i świata; roli poszczególnych mocarstw w polityce europejskiej i światowej oraz charakterystykę procesów globalizacyjnych i ich konsekwencji; przedstawienie procesu integracji europejskiej po II wojnie światowej; ukazanie dziejów rozwoju ekonomicznego świata w XX-XXI wieku oraz znaczenia rewolucji technologicznej i komunikacyjnej dla współczesności.

## Wymagania wstępne

Brak

## Zakres tematyczny

### Wykład

I wojna światowa i jej konsekwencje. Włoski faszyzm i niemiecki nazizm. Rewolucja bolszewicka w Rosji i rozprzestrzenienie się komunizmu na świecie. II wojna światowa oraz ład jałtańsko-poczdamski. Problem niemiecki po 1945 roku. Powstanie państwa Izrael oraz konflikty na Bliskim Wschodzie. „Zimna wojna” i procesy odprężeniowe. Powstanie i upadek bloku wschodniego. Proces integracji w Europie po II wojnie światowej. Charakter gospodarczego rozwoju świata w XX-XXI wieku (kryzysy i globalizacja).

### Ćwiczenia

1) Paryska konferencja pokojowa i traktaty pokojowe z państwami pokonanymi, 2) Sprawa niemiecka po I wojnie światowej, 3) Rosja Radziecka i ZSRR. Faszyzm we Włoszech, 4) Rewizja porządku wersalskiego przez III Rzeszę. Wojna domowa w Hiszpanii, 5) Kształtowanie się Wielkiej Koalicji. Konferencje Wielkiej Trójki, 6) Następstwa II wojny światowej. Układy pokojowe z państwami – sojusznikami „osi”. 7) Początki „zimnej wojny”, 8) Wojna domowa w Chinach i wojna w Korei. 9) Problem niemiecki w latach 50. i 60., 10) Początki integracji europejskiej w latach 50.,11) Rewolucja kubańska i kryzys karaibski, 12) Kraje realnego socjalizmu w latach 60., 13) Sytuacja na Bliskim Wschodzie po powstaniu państwa Izrael. 14) „Proces helsiński” i jego następstwa, rozkład „obozu państw socjalistycznych” i konsekwencje zjednoczenia Niemiec, 15) nowe wyzwania początku XXI wieku w warunkach eskalacji terroryzmu oraz postępującego konfliktu świata liberalnego i świata islamu.

## Metody kształcenia

Wykład konwersatoryjny.

Ćwiczenia polegające na pracy zespołowej, analizie tekstów źródłowych i wygłaszaniu referatów.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                           | Symbolce efektów                                                        | Metody weryfikacji                                                                                                                         | Forma zajęć                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim | <ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">KH1_W02</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>aktywność w trakcie zajęć</li><li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li><li>lektura</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Wykład</li><li>Ćwiczenia</li></ul> |

| Opis efektu                                                                                                                         | Symbole efektów           | Metody weryfikacji                                                                                                                                                                                 | Forma zajęć                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną                                                                                  | • <a href="#">KH1_U08</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>dyskusja</li> <li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> </ul>                                                                                     | • Ćwiczenia                                                                 |
| samodzielnie zdobywać wiedzę                                                                                                        | • <a href="#">KH1_U05</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>dyskusja</li> <li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>lektura</li> </ul>                                                                    | • Ćwiczenia                                                                 |
| zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów                             | • <a href="#">KH1_W05</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>aktywność w trakcie zajęć</li> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>lektura</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |
| ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu historii                                    | • <a href="#">KH1_W04</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>aktywność w trakcie zajęć</li> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li> <li>lektura</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |
| ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy od czasów antycznych do współczesności oraz roli Polski w jej dziejach | • <a href="#">KH1_W06</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>aktywność w trakcie zajęć</li> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>referat</li> <li>lektura</li> </ul>                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |

## Warunki zaliczenia

Weryfikacja efektów kształcenia i warunki zaliczenia:

Weryfikacja bieżąca efektów kształcenia na zajęciach oraz egzaminie. Warunkiem uzyskania zaliczeń jest:

**Wykład:** obecność studenta na wykładach

**Ćwiczenia:** uzyskanie minimum 7 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w pracy zespołowej i przygotowaniu referatu; zaliczenie w ramach konsultacji 3 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 - aktywność na zajęciach, 2 - przygotowanie wystąpienia. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach konsultacji.

**Egzamin:** egzamin ustny składający się z odpowiedzi na 3 pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

## Literatura podstawowa

- Batowski H., Między dwiema wojnami 1918-1939. Zarys historii dyplomatycznej, Kraków 2001.
- Chwalba A., Historia powszechna 1989-2011, Warszawa 2011.
- Czubiński A., Historia powszechna XX wieku, Poznań 2003.
- Historia polityczna świata XX wieku 1901-1945/1945-2000, red. M. Bankowicz, Kraków 2004.
- Historia życia prywatnego. tom 5. Od I wojny światowej do naszych czasów, red. Antoine Prost i in., Kraków 2006.
- Kaelble H., Społeczna historia Europy. Od 1945 do współczesności, Warszawa 2010.
- Kukułka J., Historia współczesna stosunków międzynarodowych 1945 – 1996, Warszawa 1996 (i późniejsze wydania).
- Najnowsza historia świata 1945 – 1995, pod red. A. Patka, J. Rydla, J. J. Węca, Kraków 1997, tom I – III (i inne wydania).
- Tyszkiewicz J., Czapiewski E., Historia powszechna: wiek XX, Warszawa 2014.
- Węgs J. R., Ladrech R., Europa po 1945 roku. Zarys historii, Warszawa 2008.

## Literatura uzupełniająca

- Ash T. G., W imieniu Europy. Niemcy i podzielony kontynent, Londyn 1996.
- Ambrose S. E., Eisenhower, Warszawa 1993.
- Bartosiewicz H., Polityka Związku Sowieckiego wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej w latach 1944-1948, Warszawa 1999.
- Borejsza J., Szkoły nienawiści. Historia faszystów europejskich 1919-1945, Wrocław 2000.
- Brzezinski M., Wschód czerwonego księżyc. Wyścig supermocarstw o dominację w kosmosie, Kraków 2009.

6. Bullock A., Hitler i Stalin. Żywoty równoległe, Warszawa 1994.
7. Burakowski A., Geniusz Karpát. Dyktatura Nicolae Ceaușescu 1965-1989, Warszawa 2008.
8. Conquest R., Stalin, Warszawa 1996.
9. Corm G., Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956-2003, Warszawa 2003.
10. Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania, Warszawa 1999.
11. Cziomer E., Zarys historii Niemiec powojennych 1945-1995, Warszawa 1997.
12. Dmochowski A., Wietnam 1962-1975, Warszawa 2004.
13. Dobrzycki W., Stosunki międzynarodowe w Ameryce łacińskiej. Historia i współczesność, Warszawa 2000.
14. Dziak W., Bayer J., Mao. Zwycięstwa, nadzieje, klęski, Warszawa 2007.
15. Dziak W. J., Kim Ir Sen. Dzieło i polityczne wizje, Warszawa 2000.
16. Fest J. C., Hitler, Warszawa 1995, t. 1-2.
17. Gaddis J.L., Zimna wojna: historia podzielonego świata, Kraków 2007 (i inne wydania).
18. Gati Ch., Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec powstania węgierskiego 1956 roku, Warszawa 2006.
19. Gilbert M., Churchill. Biografia, Poznań 1997
20. Goldhagen D. J., Wiek ludobójstwa, Kraków 2012.
21. Gerhar J., Charles de Gaulle, t. 1-2, Warszawa 1972.
22. Grünberg K., Adolf Hitler. Biografia Führera (różne wydania).
23. Jenkins R., Harry Truman. Pogromca komunizmu, Warszawa 1998.
24. Korczyk H., Działanie i recepcja Locarna 1927 – 1936, Warszawa 1999.
25. Koszel B., Hiszpański dramat. Wojna domowa w polityce mocarstw europejskich, Poznań 1991.
26. Kuczyński M., Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny, Warszawa 2001.
27. Kwapis R., Praska Wiosna, Toruń 2004.
28. Lorenzen J. N., Erich Honecker. Biografia polityczna, Wrocław 2001.
29. Łastawski K., Historia integracji europejskiej, Toruń 2011.
30. Mack- Smith D., Mussolini, Warszawa 1994.
31. Malia M., Sowiecka tragedia. Historia komunistycznego imperium rosyjskiego 1917-1991, Warszawa 1998.
32. Merseburger P., Willy Brandt 1913-1992. Wizjoner i realista, Poznań 2011.
33. Michałek K., Amerykańskie stulecie. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej 1900-2000, Warszawa 2004.
34. Odziemkowski J., Międzynarodowe konflikty zbrojne po drugiej wojnie światowej, Warszawa 2006.
35. Ostaszewski P., Wietnam. Najdłuższy konflikt powojennego świata 1945-1975, Warszawa 2000.
36. Parzymies S., Stosunki międzynarodowe w Europie 1945-2004, Warszawa 2004.
37. Pichoją R. G., Historia władzy w Związku Radzieckim 1945-1991, Warszawa 2011.
38. Pipes R., Rewolucja rosyjska, Warszawa 1994.
39. Rashid A., Dżihad. Narodziny wojującego islamu w Azji Środkowej, Warszawa 2003.
40. Ryszka F., Noc i mgła. Niemcy w okresie hitlerowskim, Warszawa 1995.
41. Sierpowski S., Między wojnami 1919-1939, Poznań 1998.
42. Sierpowski S., Liga Narodów w latach 1919-1926, Wrocław 2005.
43. Skierka V., Fidel Castro. Biografia, Wrocław 2001.
44. Smaga J., Rosja w 20 stuleciu, Kraków 2001.
45. Tanty M., Bałkany w XX wieku. Dzieje polityczne. Warszawa 2003.
46. Taubman W., Chruszczow. Człowiek i epoka, Warszawa 2012.
47. Zarys dziejów Afryki i Azji. Historia konfliktów 1869-2000, pod red. A. Bartnickiego, Warszawa 2000.
48. Zdanowski J., Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku, Wrocław 2010.
49. Zubok W., Pleszakow K., Zimna wojna zza kulis Kremla. Od Stalina do Chruszczowa, Warszawa 1999.
50. Żarnowski J., Społeczeństwa XX wieku, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marceli Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 27-04-2021 22:50)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ